

**Muzeum Regionalne
im. Mieczysława Aślanowicza w Siedlcach**

ul. Piłsudskiego 1, 08-110 Siedlce
tel.: 25 63 274 70, 25 63 274 79
e-mail: sekretariat@muzeumiedlce.art.pl
www.muzeumiedlce.art.pl

0-BPM.051.2.2025

Mazowsze.
serce Polski

RPW/754/2025-1P

EZD RP UM Siedlce
Barbara Myrcha BM (0-B01)
Data rejestracji: 2025-09-02
Data wpływu: 2025-09-02

Fam. Myrcha
Szanowny Panie
Przewodniczący!

Siedlce, 1 września 2025 r.

Pan
Robert Chojecki
Przewodniczący Rady
Miasta Siedlce

Dotyczy: nadanie tytułu Honorowy Obywatel Miasta Siedlce Panu Januszowi Malewiczowi

Pan Janusz Malewicz mieszka na stałe w Siedlcach. Znany jest przede wszystkim z lat aktywności zawodowej jako przedsiębiorca w branży hodowlanej oraz jako pilot i przewodnik wycieczek krajowych i zagranicznych. Natomiast niewiele osób zna Jego tragiczne losy z lat II wojny światowej, które można porównać tylko do wyjątkowo okrutnych przeżyć, jakie zgotowali niemieccy okupanci polskim dzieciom z Zamojszczyzny.

Pan Janusz Malewicz urodził się 12 czerwca 1936 r. w szpitalu w twierdzy, w Brześciu nad Bugiem. Wywodzi się z rodziny ziemiańskiej, która miała majątek Malewicze pod Baranowiczami. Jego ród herbu Gryf wywodzi się z końca XV w.

Jest synem Mikołaja, służącego przed wojną prawdopodobnie w 9 Batalionie Saperów w Brześciu nad Bugiem, kampanię wrześniową 1939 r. zakończył w ostatniej bitwie pod Kockiem, pod rozkazami gen. Franciszka Kleeberga. Ojca Niemcy rozstrzelali w 1943 r.

Po wkroczeniu w 1939 r. Armii Czerwonej do Brześcia Janusz Malewicz mieszkał z rodziną u znajomych. Przed wywiezieniem na Syberię ukrywali się w piwniczce wykopanej pod podłogą pokoju. Mama, Halina z domu Ognik cudem uniknęła wywózki na Sybir, ale musiała ciągle się ukrywać i ciągle uciekać. Wywieziona na roboty przymusowe do Niemiec, także uciekła od bauera i odnalazła swe dzieci.

Pan Janusz Malewicz jako dziecko przeżył dwukrotnie bombardowania Brześcia, w 1939 i 1941 r. Podczas okupacji radzieckiej przebywał w sierocińcu. To były bardzo trudne warunki, ale gehenna zaczęła się po powtórным wkroczeniu Niemców do miasta.

„Nas w 1943 r., to był gdzieś miesiąc październik, załadowali... Taki cały transport był do Niemiec. Masę dzieci wieźli do zniemczenia. No i to strasznie długo trwała ta podróż! Zimno było, bo to już listopad nastąpił.

NIP: 8211135215 REGON: 711676402

Numer konta Muzeum Regionalnego im. Mieczysława Aślanowicza w Siedlcach
32 1020 1026 0000 1202 0231 9333 PKO Bank Polski SA Warszawa

Muzeum jest samorządową instytucją kultury województwa mazowieckiego

Nas najpierw wywieźli transportem pod Królewiec. Bo tam wzdłuż granicy dawnej wieźli i tam mieli nas w kierunku Berlina wieźć. Alianci akurat bombardowali wybrzeże i nas z tych namiotów z powrotem do wagonów wzięli i przez Białystok, Małkinię, Siedlce i tutaj dziewięć osób nas wykupiono od komendanta pociągu. I tak się znalazłem w Siedlcach!

Ta podróż była tragiczna z uwagi na to, że bardzo zimno było w 1943 r. Dzieci umierały, to obsługa wyrzucała te dzieci z nasypów kolejowych. Nas zabrano tak, jak staliśmy. Dosłownie to, co mieliśmy. Pamiętam, już na dworcu w Brześciu nam dawano takie jedzonko w szmatkach i jakieś tam ubranka jeszcze. Ludność cywilna dawała ubranka i jedzenie na peronach.

Już wtedy mnóstwo rannych Niemcy wieźli. Przepuszczali te transporty a nasz odpychali na bocznicę. Nasze wagony były towarowe, takie bydłce wagony. Pamiętam, taki Walerek był. Ze 12 lat miał chyba. To chłopak, który gdzieś zdobył taką kozę. Nawet wyłamywał deski, które w niej palił, żeby podgrzać trochę ten wagon. I taka słoma była rozesłana, myśmy w niej spali”¹.

Pan Malewicz miał szczęście, że wraz ze swoją siostrą Ireną znalazł się w grupie dziewięciorga dzieci, które od komendanta pociągu wykupili siedleccy kolejarze i uratowali przed germanizacją. Pierwszą noc w Siedlcach spędzili w jakimś domu w pobliżu stacji kolejowej. Następnie zostali przygarnięci przez państwa Somlów we wsi Strzała. Zamieszkali w małym domku po prawej jadąc do Chodowa. Tutaj doczekali wyzwolenia, podczas którego Janusz Malewicz został ranny odłamkiem w prawą stopę od wybuchu pocisku.

Po wyzwoleniu, w listopadzie 1944 r., został odnaleziony wraz z siostrą przez dziadków, Leokadię i Antoniego Ogników, którzy przyjechali z Terespoła. Wtedy zaczął uczęszczać do Szkoły Podstawowej nr 1 mieszczącej się przy ul. Świętojańskiej w Siedlcach. Pamięta, jak zazdrościł kolegom, którzy mieli rodziców. Bowiem jego ojciec został rozstrzelany w Brześciu przez Niemców, a mama jeszcze nie wróciła z robót w Rzeszy. I wtedy stał się cud! Mama uciekła z Niemiec i odnalazła swoje dzieci w Siedlcach przez Polski Czerwony Krzyż.

Janusz Malewicz ukończył w Siedlcach w 1953 r. Technikum Handlowe (kierunek finanse przedsiębiorstw państwowych) i przez 30 lat aktywnego życia zawodowego zajmował się hodowlą i sprzedażą drobiu. Zaopatrywał mieszkańców Siedlec w drób we własnych sklepach funkcjonujących przy ul. Partyzantów, 11 Listopada i Berka Joselewicza. Trzeci z wymienionych funkcjonował najdłużej. W sprzedaży w tej branży był w Siedlcach prekursorem. Dopiero później, po latach powstawały sklepy drobiarskie innych podmiotów.

Sprzedawał drób również w dwóch sklepach w Łukowie, dwóch w Sokołowie Podlaskim, hurtowni i sklepie w Lublinie oraz w hurtowni w Czechowicach-Dziedzicach. Prowadził w Ujrzanowie PRO-AGRO Firma Rodzinna Malewiczów, której był prezesem. Jego ubojnia w Ujrzanowie przerabiała 10 tys. sztuk dziennie.

¹ Wywiad przeprowadzony z Januszem Malewiczem przez Sławomira Kordaczuka, Siedlce 19 stycznia 2016 r., kaseta 826.

Mówi o sobie: - Całe życie pracowałem społecznie. Praca społeczna była i jest nadal moim hobby!

Przez cztery kadencje pełnił funkcję radnego Gminnej Rady Narodowej w Siedlcach i następnie radnego Rady Gminy Siedlce². Przyczynił się m.in. do zbudowania w Ujrzanowie linii energetycznej o długości 2 km, drogi i wodociągu.

Swoje doświadczenia zawodowe wykorzystał w pracy społecznej. Brał udział w pracach Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego Krajowej Izby Gospodarczej czteroletniej kadencji w latach 1993-1997. Następnie został powołany 1 marca 2004 r. do Rady Rolników V Kadencji Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników, będącej organem kontrolnym KRUS. W latach 2004-2014 pracował społecznie w składzie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, do której był powoływany przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, przez trzy kadencje.

Będąc już na emeryturze, w 2022 r. reaktywował Koło w Siedlcach Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych. W czasie pandemii Covid-19 siedleckie koło związku uległo likwidacji i kombatanci oraz ich rodziny pozostali bez opieki organizacyjnej. Został prezesem Zarządu Miejskiego tej organizacji³. Objął swym zasięgiem obszar dawnego województwa siedleckiego. Dzięki jego zaangażowaniu weterani wojenni i ich krewni nie zostali pozbawieni przywilejów, jakie im się należą.

Nietrudno się domyślić, że przede wszystkim w tej dziedzinie współpracuje z Muzeum Regionalnym im. Mieczysława Asłanowicza w Siedlcach. Uczestniczy w uroczystościach patriotycznych reprezentując środowisko kombatanckie. Przekazał do zbiorów Muzeum łącznie 59 eksponatów związanych nie tylko z własną osobą i rodziną, ale także z historią regionu. Są to archiwalne zdjęcia, dokumenty, odznaczenia i legitymacje ich nadań⁴.

Najdłużej w życiu naszego kandydata do tytułu trwa praca społeczna dla dobra turystyki. Pan Janusz Malewicz jest członkiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego od 1 lutego 1967 r. Jest także członkiem honorowym Oddziału PTTK „Podlasie” w Siedlcach i zasłużonym przewodnikiem PTTK. Pełnił w tej organizacji wiele zaszczytnych funkcji: prezes Koła Przewodników Terenowych w latach 1970-1974, 1978-1982; członek Komisji Rewizyjnej oddziału w latach 1974-1995; przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej na przewodników terenowych w latach 1975-1999; członek Zarządu Oddziału w latach 1995-1999. Obecnie jest członkiem Koła Przewodników Terenowych i Pilotów im. Marii Żyburowej przy Oddziale PTTK „Podlasie” w Siedlcach.

Jest przewodnikiem terenowym od 1970 r. z uprawnieniami na siedem byłych województw i tak zwany trójkąt lubelski, obejmujący Kazimierz, Nałęczów i Puławy. Swoją wiedzę i doświadczenie przekazuje młodszym przewodnikom i pilotom. Jako egzaminator nie pobierał wynagrodzenia. Przez wiele lat pełnił społecznie funkcję Przewodniczącego Regionalnej (Wojewódzkiej) Komisji Przewodniczej PTTK. Często świadczył usługi przewodniczej dla Oddziału PTTK nieodpłatnie.

² B. Talacha, *Gmina Siedlce. 40 lat Gminy na Medal*, Siedlce 2014, s. 33.

³ E. Zdunek, *Kombatanci w Siedlcach mają nowe władze i konsolidują swoje szeregi*, <https://tygodniksiedlecki.com/artukul/kombatanci-w-siedlcach-n1403036> - 31 VIII 2025.

⁴ Przekazane przez Janusza Malewicza eksponaty zostały wpisane do inwentarza Muzeum Regionalnego im. Mieczysława Asłanowicza w Siedlcach pod numerami: MRS/H/S/2414-2440, 4061-4092.

Wiele przedsięwzięć podejmowanych przez siedlecki Oddział PTTK finansował ze swoich prywatnych funduszy. Wśród tych wydarzeń należy wymienić m.in. Rajd „Szlakiem Powstań”. Obecnie jako wolontariusz wspiera podczas dyżurów Centrum Informacji Turystycznej⁵.

Podsumowując warto wspomnieć, że tytuł Honorowego Obywatela Miasta Siedlce powinien przysługiwać osobom pracującym honorowo dla lokalnej społeczności. Przykład pracy społecznej Pana Janusza Malewicza jak najbardziej zasługuje na wzięcie pod uwagę przez Radę Miasta Siedlce. Jednak wszystkie inne zasługi oraz bogaty życiorys nie powinien zostać pominięty, gdyż siła i znaczenie miasta wynika z bogactwa przeżyć i działań jego mieszkańców na wielu polach działalności, także w obszarze krajowym, jak i międzynarodowym.

W załączeniu:

1. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Podlasie” w Siedlcach woj. mazowieckie, *Wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce*, Siedlce 30.07.2025 r.
2. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Mazowiecki Zarząd Wojewódzki, *Opinia dot. Pana Janusza Malewicza, Prezesa Koła Siedlce Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych*, Warszawa 29.07.2025 r.
3. Zarząd Rejonowy Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Siedlcach, *Wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce*, Siedlce 28.07.2025 r.

Dyrektor
Muzeum Regionalnego
im. Mieczysława Aśkanowicza w Siedlcach

Sławomir Kordaczuk

⁵ 110 lat działalności Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego -Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Siedlcach 1908-2018, red. Anna Kirchner, Siedlce 2018, s. 125-126.

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE

ODDZIAŁ „PODLASIE” w SIEDLCACH woj. mazowieckie

Siedlce, 30.07.2025 r.

Oddział w Siedlcach

1908 – PTK

1959 – PTTK

Działalność

Turystyka
kwalifikowana

- Piesza
- Kolarska
- Motorowa
- Krajoznawstwo
- Przewodnictwo
miejskie i terenowe
- Biwaki, rajdy
i zloty
- Rekreacja
i wypoczynek
- Informacja
turystyczna

L.dz. 1071/25

Rada Miasta Siedlce

Wniosek

o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce

W imieniu Zarządu Oddziału PTTK „Podlasie” w Siedlcach zwracamy się z uprzejmą prośbą nadanie **Koledze Januszowi Malewiczowi**, zam. w Siedlcach, ul. Mieszka I 19/3 Członkowi Honorowemu Oddziału PTTK „Podlasie” w Siedlcach tytułu **Honorowego Obywatela Miasta Siedlce**.

Uzasadnienie

Kol. Janusz Malewicz urodził się 12 czerwca 1936 r. w Brześciu. Jest członkiem PTTK od 1 lutego 1967 r. Walny Zjazd Oddziału przyznał mu godność Członka Honorowego Oddziału PTTK „Podlasie” w Siedlcach a Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK uchwałą z 13 kwietnia 2019 r.. Godność Członka Honorowego Mazowieckiego Forum Oddziałów PTTK. Kol. Janusz posiada uprawnienia przewodnika terenowego na 7 byłych województw i tzw. „trójkąt lubelski” Kazimierz – Nałęczów – Puławy, posiada także uprawnienia Instruktora Przewodnictwa. Na przestrzeni członkostwa w PTTK piastował wiele odpowiedzialnych funkcji. W latach 1970-1974 i 1978-1982 był prezesem Koła Przewodników Terenowych, członkiem Komisji Rewizyjnej (1974-1995), przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej na przewodników terenowych (1975-1999), członkiem Zarządu Oddziału (1995-1999). Obecnie jest członkiem Koła Przewodników Terenowych i Pilotów im. Marii Żyburowej Oddziału PTTK „Podlasie” w Siedlcach. Swoją wiedzę i doświadczeniem zawsze chętnie dzielił się z młodszymi prowadząc także wykłady na organizowanych przez Oddział kursach przewodnickich. Przez wiele lat pełnił zaszczytną społeczną funkcję Przewodniczącego Regionalnej (Wojewódzkiej) Komisji Przewodnickiej PTTK. Często świadczył nieodpłatnie usługi przewodnickie na rzecz Oddziału. Aktywnie uczestniczył w imprezach statutowych Oddziału, także jako współorganizator i sponsor. Prowadząc firmę PRO AGRO FIRMA RODZINNA MALEWICZÓW sponsorował imprezy statutowe Oddziału m.in. Rajd „Szlakiem Powstań”, Eliminacje Rejonowe Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno - Krajoznawczego (OMTTK). Także obecnie wspiera Oddział pełniąc jako wolontariusz dyżury w Centrum Informacji Turystycznej w Siedlcach.

Posiada wiele odznaczeń i wyróżnień: Złoty Krzyż Zasługi (1986), „Zasłużony Działacz Turystyki” (1991), Złota Honorową Odznakę PTTK (2003), Zasłużony w Pracy PTTK wśród Młodzieży (2011), Honorowa Odznaka „Za Zasługi dla Oddziału” (2018), Medal za 35-lecie Przynależności do Związku Zawodowego Oficerów Wojska Polskiego (2018), Odznaczenie „Za Wybitne Zasługi dla Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych” (2024) i wiele innych także Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie i List Gratulacyjny za 60 lat Pożycia Małżeńskiego.

Jako przewodnik PTTK zawsze aktywnie i z wielkim zaangażowaniem promował i nadal promuje walory turystyczne miasta Siedlce, jego dorobek, historię, tradycję i kulturę.

PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU
PTTK "PODLASIE" W SIEDLCACH

mgr Anna Kirchner

Siedlce, 28.07.2025 r.

Zarząd Rejonowy
Związku Żołnierzy
Wojska Polskiego
w Siedlcach

Szanowny Pan
Tomasz Hapunowicz
Prezydent Miasta Siedlce

Wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce

Por. w stanie spoczynku Janusz Malewicz dnia 19.07.2017 r. złożył deklarację wstąpienia do Stowarzyszenia Wojskowego Związek Żołnierzy Wojska Polskiego w Siedlcach .

Weryfikacja kandydata przebiegła bardzo dobrze i na zebraniu Koła ZZWP w Siedlcach został przyjęty do w/w organizacji pożytku publicznego.

Bardzo szybko ujawniły się jego wartościowe cechy charakteru, umiejętności organizacyjne i kierowanie zespołami ludzkim, które wyniósł z pracy w PTTK Oddziale „Podlasie” w Siedlcach jako przewodnik turystyczny i pilot wycieczek zagranicznych.

Corocznie organizował dla Związku z wielkim powodzeniem jednodniowe wycieczki po najpiękniejszych miejscach w Polsce. Wyjazdy były przygotowane zawsze w sposób perfekcyjny, znajomość tematu wycieczki i sposób przekazania wiadomości uczestnikom dawał bardzo dużo satysfakcji z imprezy, wrażeń wizualnych i intelektualnych.

W 2021 r. podczas Zjazdu Rejonowego Sprawozdawczo- Wyborczego w Siedlcach został wybrany na Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Zarządu Rejonowego w Siedlcach.

Jego duża praktyka w pracy z ludźmi dawała bardzo dobre wyniki w pracy związkowej.

Mimo podeszłego wieku przywrócił do działania Koło Związku Kombatantów, Osób Represjonowanych i Byłych Więźniów Politycznych w Siedlcach.

Nowa, a właściwie przywrócona do życia działa bardzo prężnie, co satysfakcjonuje również jego przełożonych z organizacji warszawskiej.

Odnaczony przez ZG ZZWP Brązowym i Srebrnym Krzyżem Zasługi dla ZZWP i innymi odznaczeniami związkowymi.

PREZES ZARZĄDU REJONOWEGO
Związku Żołnierzy Wojska Polskiego
w Siedlcach
Maj w st. im. Tomasz BUZUK

**ZWIĄZEK KOMBATANTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH
MAZOWIECKI ZARZĄD WOJEWÓDZKI**

00-461 Warszawa, Al. Ujazdowskie 6 a. Tel. (22) 621-12-42

Warszawa, 29.07.2025 r.

**Sz. P. Tomasz Hapunowicz
Prezydent Miasta Siedlce**

OPINIA

dot. Pana Janusza Malewicza, Prezesa Koła Siedlce Związku
Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych.

Janusz Malewicz urodził się 12 czerwca 1936 roku w Brześciu nad Bugiem.
Niezwykle traumatyczne przeżycia wczesnego dzieciństwa:

1939 r. – pierwszy atak niemiecki, okres bombardowania Brześcia;

1941 r. – drugi atak i zajęcie Brześcia przez Niemców;

1939 r. – 1941 r. – pobyt w ochronce prowadzonej przez Ukraińców;

1942 r. – traci oboje rodziców - ojciec rozstrzelany przez Niemców,
matka wywieziona do Niemiec;

1943 r. - z ochronki przeznaczony do wywozu do Niemiec, wykupiony
w czasie transportu przez kolejarzy w Siedlcach.

Janusz Malewicz jest zaangażowanym, wieloletnim działaczem środowisk kombatanckich w Siedlcach. Dokonał reaktywacji Koła Siedleckiego ZKRP i BWP przyjmując nowych członków oraz rozwija współpracę z lokalnymi władzami. Jest aktywnym organizatorem spotkań środowisk kombatanckich z lokalną społecznością, a zwłaszcza z przedstawicielami młodszych pokoleń.

Uczestniczy w uroczystościach patriotycznych dla uczczenia pamięci wydarzeń II wojny światowej.

Odnznaczony medalem „Za wybitne zasługi dla ZKRP i BWP” oraz wieloma odznaczeniami resortowymi MON i MSW.

PREZES
Mazowieckiego Zarządu
Wojewódzkiego ZKRP i BWP

H. Baranowski
płk rez. WP Waldemar Baranowski